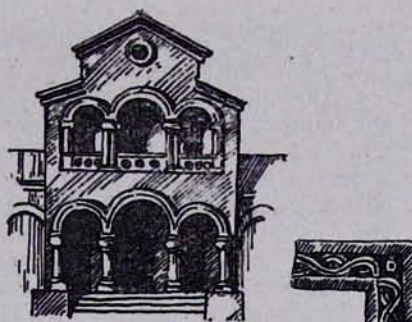
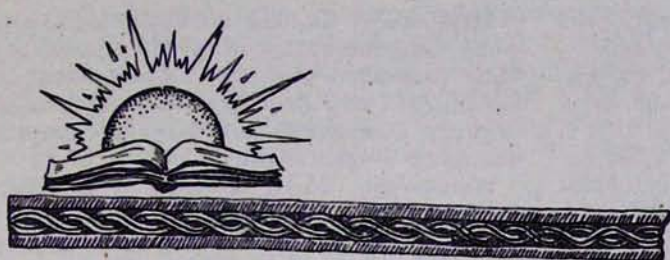

ՀՈԳԵՎՈՐ ԾԵՄԱՐԱՆԻ ՎԵՐԱԲԱՑՈՒՄԸ

Մայր Աթոռ ս. Էջմիածնի հոգևոր ճեմարանում նվիրական և գեղեցիկ ավանդույթ է դարձել, որ ամեն տարի, աշնանամուտին, հոգևոր ճեմարանի ուսումնական ճորտարեջանը իր դռները բաց է անում Ամենայն Հայոց Հայրապետի նախագահությամբ կատարվող բացման հանդեսով:

Սույն թվականի սեպտեմբերի 14-ին, Ամենայն Հայոց Հայրապետի նախագահությամբ, հոգևոր ճեմարանի հանդիսությանը դահլիճում տեղի է ունենում 35-րդ տարեջրյանի՝ 1979—1980 ուսումնական տարվա բացման հանդիսությունը:

Հանդիսության նախագահական սեղանին, Հայոց Հայրապետի կողքին, տեղ էին գրավել Գերագույն հոգևոր խորհրդի ատենապետ տ. Սիոն արքեպ. Մանուկյանը, ուխտավորաբար Մայր Աթոռում գտնվող Անթիլիասի Մեծի Տանն Կիլիկիո Աթոռի միաբանության անդամ տ. Ղևոնդ արքեպ. Չեպեչյանը, տ. Արիս եպս. Ծիրվանյանը և հոգևոր ճեմարանի ճորճնտիր տեսուչ, Մայր Աթոռի երիտասարդ միաբան տ. Գրիգորիս վրդ. Բունիաթյանը:

Հանդիսությանը հրավիրված էին նաև Մայր Աթոռի միաբանությունը, մայրավանքի պաշտոնեությունը, հոգևոր ճեմարանի դասախոսական կազմը և այլ հյուրեր:

Հանդիսությունը սկսվում է Վեհափառ Հայրապետի «Հայր մեր»-ով, որից հետո հանդիսականները հոտնկալա ունկնդրում են Հայկական ՍՍՀ պետական հիմնի նվագը:

Այնուհետև հոգևոր ճեմարանի դասախոս տ. Անանիա վրդ. Արաբաջյանը Ավետա-

րանից ընթերցում է «Մերմնացանի առակը» (Մատթ. ԺԳ 4—9):

Ավետարանի ընթերցումից հետո հոգևոր ճեմարանի Գլխարանի ուսանող Հայկ Չիլինգարյանը Նարեկից կարդում է ս. Հոգուն ուղղված աղոթք-աղերսը (Բան ԼԴ):

Հանդիսության բացման խոսքից առաջ հոգևոր ճեմարանի երգեցիկ խումբը, ղեկավարությամբ ճեմարանի երաժշտության դասախոս տ. Կոմիտաս արքեպ. Հովհաննիսյանի, կատարում է «Ճեմարանի քայլերգ», «Աշակերտք Քրիստոսի», «Որք զարդարեցին», «Էջ Միածինն ի Հօրէ» և «Հայրապետական մաղթանք» խմբերգերը:

Ապա հոգևոր ճեմարանի տեսուչ տ. Գրիգորիս վրդ. Բունիաթյանը հանդիսությունը բաց է անում տեսչի իր առաջնել հետևյալ զեկույցով.

«Աստուծո ողորմությամբ ս. Էջմիածնի հոգևոր ճեմարանը բացում է այսօր իր դռները՝ սկսելու համար 1979—80 ուսումնական տարին:

Մայր Աթոռ ս. Էջմիածնին առընթեր հնուց ի վեր միշտ գործել է հոգևոր մի դպրոց՝ պատրաստելու համար հայ եկեղեցու հոգևոր անդաստանի նվիրյալ մշակներ:

Հոգևոր ճեմարանը շարունակում է կատարել իր այդ սրբազան առաքելությունը նաև մեր օրերում՝ թևակոխելով իր ճորտարեջանության վերջին շրջանի 35-րդ տարին:

Ուսումնական այս տարին սկսում ենք ճորտարեջանությամբ և եռանդով: Նորին Սրբության բարեհաճ տնօրինությամբ և թելադրանքով տեղի ունեցան հոգևոր

ճեմարանի ուսումնադաստիարակչական ծրագրերի մի շարք փոփոխություններ:

Հոգևոր ճեմարանը, պատմական իր դերին հավատարիմ, պիտի շարունակի նույն ոգով կատարել իր առաքելությունը: Այն է՝ պատրաստել իր կոչման և հոգևոր ծառայության նվիրված գիտակից հոգևորականներ, որոնք գիտություն ամբարելուց բացի ունենան նկարագրի կայունություն, նվիրագործության ոգի, հայրենասիրություն և հավատարմություն մեր ազգային-եկեղեցական ավանդույթներին:

Եթե պատմության դժվարին շրջաններումս. Էջմիածնի հոգևոր դպրոցը պատվով է կատարել իր պարտականությունները, ապա այսօր, հայրենական վերածննդի այս խոստումնալից օրերին, ավելիով պետք է կատարի իր այդ պարտականությունները:

Հոգևոր ճեմարանի այդ իրագործումի բարձր պատիվը այսօր մեզ է վիճակված:

Հարգարժան դասախոսներ, դուք այս սուրբ հաստատության բազմավաստակ մըշակներն եք և տարիներ շարունակ սիրով և նվիրումով եք աշխատել նրա վերելքի համար: Հետ այսու ևս ձեզանից սպասվում է, որ դուք ներդնեք ձեր կարելին և անկարելին նույն ազնիվ նպատակի համար: Ձեր աշխատանքի արդյունքը կլինի ձեր վարձատրությունը:

Սիրելի ուսանողներ, հոգևոր ճեմարանում ձեզ տրվելու է ամեն ինչ և փոխարենը ձեզանից պահանջվելու է միայն մի բան, նախ կարգապահություն և ապա սովորել, սովորել, սովորել:

Վեհափառ Տեր,

Ընդհանրապես հայտնելով Ձերդ Սըրբությանը, նախ իմ անունից այն մեծ վրաստակության համար, որ ցուցաբերեցիք իմ նկատմամբ՝ ինձ հանձնելով հոգևոր ճեմարանի տեսչի դժվարին և պատասխանատու պաշտոնը, և ապա դասախոսության կոչված մյուս հոգևոր եղբայրներին անունից, խոստանում եմ, որ Աստուծո օգնականությամբ և Ձեր օրհնությամբ կաշխատենք արդարացնել մեզ շնորհված հայրապետական այդ բարձր վստահությունը:

Ձերդ Սրբություն, օրհնեցեք ս. Էջմիածնի հոգևոր ճեմարանը, ուսումնական սյսնոր տարվա սեմին, որպեսզի հունձքը լինի բարի և առատ:

Այնուհետև տեսուչ հայր սուրբը որդիական ակնածանքով հրավիրում է Վեհափառ Հայրապետին Լուսավորչի գահից օրհնելու հոգևոր ճեմարանի նվիրական հարկից ներս կատարվելիք ուսումնադաստիարակչական աշխատանքները:

Վեհափառ Հայրապետը սիրով տալիս է օրհնության իր հետևյալ խոսքը:

«Այս տարի ևս, ուսումնական տարեշրջանի սկզբնավորության, Մենք սիրով ենք եկել այստեղ, բերելու հայրապետական օրհնություն մեր հոգևոր ճեմարանին, տեսության, դասախոսական կազմին, պաշտոնության և ուսանողներին:

Ահավասիկ 24-րդ անգամն է, որ Մենք նման հանդիսությանց ներկա ենք լինում և ամեն անգամ հաճույքով ենք գալիս, նույնիսկ հուզումով և միշտ նորանոր ներշնչումներով և սպասումներով: Իրոք, ինչպես հաճախ ասված է և Մենք էլ միշտ ընդգրծում ենք, մի անգամ ևս շեշտենք, որ մեր եկեղեցու կենդանությունը, մեր եկեղեցու ապագան կախում ունի մեծ չափով այն նոր սերունդներից, որոնք դաստիարակվում են հոգևոր ճեմարանում և մյուս մեր կրոնական դպրոցներում՝ Երուսաղեմում և Անթիփասում:

Մոտավոր անցյալում, մինչև առաջին համաշխարհային պատերազմ, մեր եկեղեցին այդ տեսակետից բավական բարձր մակարդակի հասած էր, և այստեղ Էջմիածնում՝ Վերոգյան ճեմարանի շրջանում, և Արմաշի վանքում և այլ հոգևոր վանական դպրանոցներում, որոնք փայլուն անձնավորություններ պատրաստեցին մեր եկեղեցու համար:

Ավա՛ղ, սակայն, հատկապես Մեծ եղեռնը և այլ վերիվայրումներ պատճառ եղան, որ այդ հոգևոր կրթության ընթացքը կանգ առնի բավական երկար տարիներ շարունակ:

Բոլոր բնագավառներում նոր սերունդներ դաստիարակելու, պատրաստելու հարցը առաջնահերթ կարևորություն ունի: Բայց գուցե առավել չափով հոգևոր ասպարեզի մեջ, եկեղեցու կյանքում:

Մենք հիշում ենք մի իմաստուն ասացվածք, Հեռավոր Արևելքի ժողովուրդների փորձից: Համաձայն այդ ասացվածքի վկայվում է. «Եթե ուզում ես մեկ տարով ապահովվել՝ մշակիր բրինձ, եթե ուզում ես տասը տարով ապահովվել՝ ծառ տնկիր, եթե ուզում ես հարյուր տարով ապահովվել՝ մարդ պատրաստիր»:

Մենք ուզում ենք, որ մեր եկեղեցին ապահովվենք ոչ թե մի տարով, ոչ թե տասը տարով, այլ առնվազն հարյուր տարով: Եվ հետևաբար առաջնահերթ կարևորություն ունի Մեզ համար մարդ պատրաստելու գործը, այսինքն մեր եկեղեցու համար ապագա հոգևոր մշակներ պատրաստելու աշխատանքը: Եվ Մենք մանավանդ ուզում ենք Մեր հոգևոր նոր սերունդները դաստիարակել երեք ուղղությամբ: Նախ՝ գիտություն պետք է ջանքերնք նրանց, այսինքն գիտելիքներ, այն ամենը, որ ավանդ-

վում է համաձայն մեր ուսումնական ծրագիրների: Երկրորդ՝ Մեր նպատակն է երիտասարդներին օժտել հոգևոր բարոյական նկարագրով և երրորդ՝ հայրենասիրական ոգով: Այս երեքն էլ հավասարապես կարեւոր են և միասին կազմում են մի ներդաշնակ ամբողջություն:

Հույս ունենք, որ մաս հառաջիկա տարի հոգևոր ճեմարանը այս ուղղությամբ պիտի շարունակի գործել, հետզհետե առավել բարի արդյունքներով: Եվ ինչպես նշեց հոգեշնորհ տեսուչ հայր սուրբը, այս տարի Մենք որոշ նոր միջոցառումների դիմեցինք, որոշ բարեփոխումների ձեռնարկեցինք և կարծում ենք, որ այդ բոլորը պիտի նպաստեն մեր ընդհանուր գործի հառաջընթացին:

Առաջին հերթին պատասխանատու աշխատանքի կոչեցինք մեր երիտասարդ նոր ուժերին, ովանք արտասահմանից նոր վերադարձած և բավականին պատրաստված: Այսպես՝ ճեմարանի տեսչական պաշտոնը վստահեցինք տ. Գրիգորիս վրդ. Բունիաթյանին, իսկ իբրև ուսմամբար՝ տ. Եզնիկ քահանա Պետրոսյանին: Նաև մի շարք երիտասարդ միաբաններ Մայր Աթոռի ստանձնեցին կրոնագիտական և եկեղեցական երաժշտության դասեր, որոնք ճեմարանի հարկի ներքև պիտի աշխատեն երկար տարիների փորձ ունեցող վաստակաշատ մեր դասախոսների կողքին:

Մենք միշտ հավատք ունեցել ենք դեպի երիտասարդությունը: Երբեմն կարծվում է, որ մարդիկ եթե ծերանան կամ սկսեն ծերանալ, երիտասարդների նկատմամբ իրենց հավատքը սրկասում է: Հաճախ ծերերը քննադատում են երիտասարդներին: Ծատ հաճախ էլ երիտասարդները ծերերին են քննադատում: Իհարկե, երբեմն սխալվում են թե՛ ծերերը և թե՛ երիտասարդները: Բոլոր դեպքերում, սակայն, այնուամենայնիվ պետք է հավատք ընծայել երիտասարդության, նույնիսկ եթե երբեմն հուսախաբություններ ենք ունենում: Դա ընդհանուր կանոնը չի խախտում: Եվ շատ կարևոր է, որ ինչպես ամեն ասպարեզներում, մաս մեր եկեղեցական կյանքում աշխատող ուժերը թարմանան, նորերը զան, որովհետև այդպես է, որ մենք պիտի կարողանանք հետըզհետե սրբագրել մեր թերություններն ու տկարությունները և նոր հեռանկարներ բաց անել, նոր եռանդով, նոր ոգեշնչումներով, նոր լավատեսությամբ, շինարար նոր իրազործումներով:

Այս բոլորը երիտասարդությանը բնորոշ հատկանիշներ են, և Մենք աղոթում ենք, որ նոր պաշտոնների կոչված երիտասարդները այդպիսի ոգեշնչումով, այդպիսի ավ-

յունով, այդպիսի լավատեսությամբ, այդպիսի անձնագոհությամբ նվիրվեն իրենց գործին, որը սուրբ գործ է, պատվաբեր գործ, հիշատակության արժանի գործ է: Եվ որևէ գաղափարական մարդու համար գերագույն երջանկություն է՝ իր աշխատանքի բարի արդյունքները տեսնել ու վայելել:

Մաղթում ենք, որ մեր դասախոսական կազմը, և՛ տարեցիները, և՛ երիտասարդները, վերանորոգված ուժերով, նոր խանդավառությամբ ու լավատեսությամբ աշխատանքի անցնեն, և Մենք տարվա վերջին ուրախությունը ունենանք արձանագրելու փառքում հաջողություններ:

Իսկ ուսանողներին ուղղելով Մեր խոսքը, պիտի ցանկալինք, որ նրանք լինեն մասն և առաջ աշխատասեր, բարեխղճությամբ սովորեն իրենց ավանդված դասերը, չծուլանա երբեք. երկրորդ՝ անձանձրույթ կերպով հետևեն եկեղեցական երաժշտության դասերին և եկեղեցուց ներս բոլոր հոգևոր արարողություններին: Երրորդ՝ ինչ որ քիչ առաջ էլ հիշեցինք, դա բարոյական նկարագրի հարցն է, որ Մեզ համար վճռական նշանակություն ունի: Մի հոգևորական, որ բարոյական նկարագիր չունի, մա կլինի կեղծ հոգևորական ու կձախողի իր ասպարեզի մեջ:

Բարոյական նկարագրի կերտումի համար մենք բոլորս պետք է աշխատենք հետևողական կերպով:

Իսկ դուք, սիրելի ուսանողներ, այս բոլորը լավ պետք է հասկանաք և ձեր հոգին բանաք դաստիարակչական մեր բոլոր միջոցառումներին առաջ, անկեղծությամբ, որպեսզի դուք էլ օգնեք մեզ, որպեսզի վերանան, սրբագրվեն ձեր թերությունները, և դուք դառնաք կատարյալ նկարագրով երիտասարդներ:

Եվ վերջապես Մենք ցանկանում ենք մասն, որ դուք լինեք հայրենասեր, ինչ որ Մեր հիմնական առաքելության անբաժանելի մասը կկազմի:

Վստահ ենք, որ դուք պրդեն իբրև հայաստանցի երիտասարդներ, մաս արտասահմանից եկողները՝ ձեր բովանդակ հոգով կապված եք մեր ազգի բոլոր ապրումների հետ, մեր ազգի բոլոր սպասումների հետ, մեր ազգի բոլոր երազների հետ:

Ահավասիկ, այս տրամադրություններով, այս ոգով, այս լավատեսությամբ բաց ենք անում դռները հոգևոր ճեմարանի և աղոթում, որ Տերը մեզի մնա միշտ օգնական և պահապան և հաջողությամբ պսակի մեր աշխատանքները, մեր ձեռաց գործերը:

«Ծնորհք Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, եղիցին ընդ ձեզ, այժմ և միշտ: Ամեն»:

Հոգևոր ճեմարանի վերաբացման հանդիսությունը ավարտվում է խմբովին երգված «Հայր մեր»-ով և Վեհափառ Հայրապետի «Պահպանիչ»-ով:

* *

Այս տարի հոգևոր ճեմարանից ներս կատարվեցին տեսչական կազմի փոփոխություններ: Հանգստյան կոչվեց ճեմարանի նախկին տեսուչ տ. Հովհաննես ավագ քհն. Մարտիքյանը, որը շուրջ 20 տարիներ անձնավորաբար և ձեռնհասորեն ճեմարանի հարկի տակ կատարեց կարևոր աշխատանք, որպես տեսչի պաշտոնակատար և վերջին տարիներին՝ որպես տեսուչ:

Այս տարի Վեհափառ Հայրապետի բարեհաճ կարգադրությամբ և Գերագույն հոգեվոր խորհրդի որոշումով ճեմարանի տեսուչ նշանակվեց Մայր Աթոռի երիտասարդ միաբան տ. Գրիգորիս վրդ. Բունիաթյանը, իսկ ուսմավար՝ տ. Եզնիկ քհն. Պետրոսյանը, որը նոր էր վերադարձել Աթենքից՝ համալսարանական կրթություն ստացած:

Հարկ եղավ այս տարի վերանայել ճեմարանի ուսումնադաստիարակչական ամբողջ ծրագիրը: Վեհափառ Հայրապետի հանձնարարությամբ այդ ծրագիրը վերանայվեց այս առթիվ կազմված մասնավոր ուսումնական հանձնաժողովի կողմից, որի կազմում ընդգրկվել էին տ. Գրիգորիս վրդ. Բունիաթյանը (տեսուչ), տ. Եզնիկ քհն. Պետրոսյանը (ուսմավար), տ. Հովհաննես ավագ քհն. Մարտիքյանը (նախկին տեսուչ), տիար Արթուր Հատիսյանը և տիար Պարգև Ծախբազյանը, որպես ավագ և վաստակավոր դասախոսներ:

Հանձնաժողովը բարեխղճորեն քննության առավ իրեն հանձնարարված հոգևոր

ճեմարանի ուսումնադաստիարակչական նոր ծրագիրը, որի մեջ հավելվել էին նաև նոր առարկաներ՝ ըստ տեսչի և ուսմավարի առաջարկության:

Ուսումնական այս նոր ծրագիրը հանձնաժողովի կողմից ներկայացվեց Վեհափառ Հայրապետին և հետ քննության արժանացավ Նորին Սուրբ Օծության հավանության:

Սեպտեմբերի 8-ին, շաբաթ օրը, Վեհափառ Հայրապետը Վեհարանում բարեհաճեց ընդունել հոգևոր ճեմարանի տեսչական նոր կազմին և այս տարվա դասախոսներին:

Նորին Արքայությունը շնորհավորեց հոգեվոր ճեմարանի տեսչական նոր կազմը, դասախոսներին, կատարեց մանկավարժական օգտակար թելադրություններ և հաջողություն մաղթեց նրանց:

Հանդիպման ժամանակ ավագ դասախոս Արթուր Հատիսյանը, հանուն դասախոսական կազմի, երախտագիտություն հայտնեց Հայոց Հայրապետին՝ ճեմարանի նկատմամբ Նրա միշտ ցուցաբերած հայրական հոգատարության համար և շնորհավորելով նոր տեսչին և ուսմավարին՝ խոստացավ զորավիգ լինել նրանց հոգևոր ճեմարանից ներս ուսումնական աշխատանքների է՛լ ավելի արդյունավորության համար:

Այս բոլոր միջոցառումներից հետո, սեպտեմբերի 15-ին, շաբաթ օրը, հոգևոր ճեմարանի հարկից ներս, կրկին հնչեց ավանդական առաջին զանգը՝ ազդարարելով 1979—1980 ուսումնական տարվա սկիզբը, և ճեմարանի հարկի տակ սկսվեցին դասախոսությունները:

ՎԱՍԱԳԱՆ ՍԱՐԿԱՎԱԳ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ

